

Oświadczenie złożone przez senatora Jana Wyrowińskiego na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 27 stycznia 2011 r.

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego

Funkcjonująca do tej pory zasada maksymalnie sześćdziesięcioprocentowego (bez środków unijnych) wskaźnika zadłużenia samorządu terytorialnego powodowała konieczność poszukiwania przez władze gminne nowych instrumentów finansowych dających szansę na realizację inwestycji bez podwyższania wskaźnika zadłużenia. Sposobem pozyskania środków był między innymi tak zwany wykup wierzytelności czy wciąż jeszcze rzadko stosowane wśród samorządów partnerstwo publiczno-prywatne – tak zwana umowa wsparcia.

W przypadku wykupu wierzytelności wykonawca inwestycji zaciąga kredyt na zadanie, a gmina spłaca wykonawcy roczne raty za wykonane zadanie na przykład w perspektywie 10–15 lat. Dotychczas kwot wynikających z tego typu umów nie zaliczano do wskaźnika zadłużenia budżetu. W Toruniu za pomocą metody wykupu wierzytelności zrealizowano w ostatnich latach takie inwestycje jak na przykład bloki operacyjne w Szpitalu Miejskim, budynek komunalny przy ulicy Drzymały czy rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 15 na Podgórzu.

Ponadto do tej pory gmina mogła poręczać za swoje jednostki kredyty bankowe bez obawy, iż kwota poręczenia zostanie zaliczona na poczet zadłużenia budżetu. Zadłużenie powstawało tylko wtedy, gdy jednostka przestawała płacić zobowiązanie kredytowe, a płatności fizycznie przejmowała na siebie gmina.

Obecnie zgodnie z przepisami rozporządzenia cała kwota pożyczki w momencie podpisania poręczenia przez gminę automatycznie staje się długiem publicznym. Gmina miasta Toruń była i jest gwarantem pożyczek udzielanych na przykład Szpitalowi Miejskiemu czy Toruńskiemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego.

Wynikająca z rozporządzenia zmiana przepisów powoduje, że podpisane do końca 2010 r. zobowiązania finansowe gminy Toruń wynikające na przykład z umów o wykup wierzytelności czy poręczenia kredytów własnym jednostkom skutkują wzrostem zadłużenia budżetu o blisko cztery punkty procentowe, niebezpiecznie zbliżając wartość długu do ustawowego progu 60%. Wzrost zadłużenia byłby jeszcze wyższy, gdyby nie przepisy ustawy o finansach publicznych, w których mówi się, że środki pozyskane na inwestycje dofinansowywane z UE nie liczą się wprost do wskaźnika zadłużenia.

Zmiana przepisów jest niekorzystna dla samorządów, szczególnie tych, które dużo inwestują w rozwój i zadłużają się. Wprowadzona zmiana stanowić będzie barierę w pozyskiwaniu kolejnych środków inwestycyjnych i może doprowadzić do ograniczenia planów rozwojowych gmin. W znaczącym stopniu może uczynić iluzorycznym stosowanie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Jan Wyrowiński